

Teatrālā performancē stāstis par cilvēkiem ar īpašām vajadzībām

IK DAIGĀ KĻANSKA

Rīgas 71. vidusskolas teātra studijas dalībnieki un 14–19 gadus vecie bērnu invalidu rehabilitācijas centra skolēni kopā ar Vācijas jauniešiem, kuri pārstāv dažādas kultūras un etniskās grupas, kopš pagājušā gada vasaras īsteno starptautisku teatrāli integratīvu projektu pusaudžiem un jauniešiem (arī ar īpašām vajadzībām) „All Together Now!”.

Projekta mērķis ir izpētīt sabiedrības attieksmi pret cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un citu tautību pārstāvjiem Latvijā un Vācijā, sekmēt tolerantākas sabiedrības veidošanos. Projekta laikā jaunieši iepazīstas, apmainās ar viedokļiem un idejām par antidiskrimināciju, par to, ko nozīmē būt citādam. Projekta koordinatore Latvijā Rīgas 71. vidusskolas teātra studijas „Maska” vadītāja **Jolanta Suprijanoviča** un skolotāja **Inese Palma** stāsta, ka projekta rezultātā skolēni radis un rādīs teatrālas performances un fotoizstādes, jaunieši piedalīsies dažādās teātra darbnīcās un meistarklasēs. Norisināsies arī daudzveidīgas interesantas tikšanās un muzeju apmeklējumi, kuru laikā jaunieši varēs dažādās valodās apspriest interesējošos jautājumus.

Latvijā cilvēki ar īpašām vajadzībām joprojām izolēti

Pagājušā gada rudenī skolēni pirmo reizi tikās ar saviem vienaudžiem Ķelnē, un par šo vizīti viņiem ir daudz spilgtu atmiņu un secinājumu. 9. klases skolnieks **Artjoms Daškevičs** stāsta, ka, pateicoties šim projektam, viņš ir iepazīs un sācis saprast cilvēkus ar īpašām vajadzībām. Viņš lepojas, ka Rīgas 71. vidusskola ir unikāla ar to, ka tās sastāvā ir arī bērnu invalidu rehabilitācijas centrs, kurā skolēni ar dažādām speciālām vajadzībām mācās vienās telpās ar 1.–5. klašu skolēniem un rīko kopīgus svētku pasākumus, teātra izrādes, labdarības akcijas. „Man ir ļoti labs un uzticams draugs Artjoms Sjomins, kuram ir garīgās attīstības traucējumi. Mani pārsteidz un priecē, cik viņš ir patiens un atvērts, uzticams. Es domāju, ka mūsu skolas skolēni turpmākajai dzīvei iegūst neatsveramu pieredzi, kā sazināties un palīdzēt cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Latvijās sabiedrībai vēl ir ļoti jāmācās, jo, piemēram, Vācijā mēs redzējam, ka pret šādiem cilvēkiem izturas kā pret jebkuru citu cilvēku,” savos vērojumos dalās A. Daškevičs.

Rīgas 71. vidusskolas rehabilitācijas centra 9. klases skolnieks **Ņikita Sjomins** ir laimīgs, ka viņam ir iespēja piedalīties šajā pro-

jektā, kurā ir izveidojusies draudzīga un ļoti pozitīva attieksme gan starp skolasbiedriem, gan ar draugiem Vācijā. „Mani pārsteidza tas, cik ļoti citāda Vācijā ir attieksme pret cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Es Rīgā nekad nesmu varējis tik daudz pastaigāties, jo vecāki raizējas par to, vai tas man nesagādās grūtības, bet Ķelnē es pastaigājos ļoti daudz, jo tur ir ļoti daudz eskalatoru, katrā metro ir ērtas pacelšanās iespējas, nedēļas nogalēs nodrošina papildu transportu. Vācija, manuprāt, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām ir paradīze zemes virsū. Turklāt es novēroju, ka cilvēki viens pret otru izturas ļoti izpalīdzīgi, ko diemžēl pie mums nevar novērot. Mums tas ir ļoti jāmācās,” rosina Ņ. Sjomins.

Jaunieši atzīst, ka dalība šajā projektā viņiem ir aizrautīgs piedzīvojums, kuru neviens no viņiem nenožēlo, lai gan ir daudz papildu darba. A. Sjomins atklāj, ka viņu aizrauj reps un vaļasprieku var kopt arī projekta aktivitātēs. Skolotāja J. Suprijanoviča atzīst, ka teātra etiķēs cenšas izmantot katra stiprās puses un intereses. Vairākiem no jauniešiem teātra spēlēšana ir pilnīgi jauna pieredze, turklāt tā būs pirmā reize, kad viņi uzstāsies uz lielās skatuves kultūras centrā „Ilģuciems”. Ņikita saka – viņš nebaidās uzstāties, taču esot nopietni jāstrādā mēģinājumos.

Teātris un fotoizstāde Rīgā

19.–26. martā Rīgā notiek otrā projekta dalībnieku tikšanās, kurās laikā skolēni dodas dažādās ekskursijās un notiek konference, kurā piedalās politiķi, pašvaldības un invalidu apvienību pārstāvji, kā arī cilvēki ar īpašām vajadzībām, sabiedriskās dzīves aktīvisti – paraolimpieši un skolas absolventi. Teatrālo performanci ar skolēnu sagatavotām etiķēm un monologiem, kas balstīsies uz dokumentālām liecībām par cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, viņu dzīvi un sabiedrības attieksmi, šodien var skatīties Rīgā, kultūras centrā „Ilģuciems”. Projekta dalībnieki veido arī fotoizstādi, ko viņiem palīdz sagatavot profesionāls fotogrāfs, daudz publikāciju autors, vairāku dokumentālo filmu konsultants Jurij Brodskis, kas skolēniem vadīja meistarklasi Ķelnē.

Rīgas 71. vidusskolas īsteno to sadarbības projektu „All Together Now!” atbalstīja vācu fonds „Erinnerung, Verantwortung, Zukunft”, kurš Vācijas un Latvijas grupām finansē tikšanās programmu un pilnībā sedz ceļa izdevumus. Performances sagatavošanai papildu finansējumu piešķīra Rīgas domes izglītības, kultūras un sporta departaments. ■

FOTO: no projekta arhīva

Rīgas 71. vidusskolas teātra studijas dalībnieki un 14–19 gadus vecie bērnu invalidu rehabilitācijas centra skolēni kopā ar Vācijas jauniešiem gatavo teatrālo performanci, kurā parādīs savas sagatavotās etiķes un monologus, kas balstīsies uz dokumentālām liecībām par cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, viņu dzīvi un sabiedrības attieksmi.

FOTO: no projekta arhīva

Teātra valodā ar tēliem, pantomīmu, plastiku un deju jaunieši grib akcentēt galvenās dažādu cilvēku līdzspastāvēšanas problēmas.

FOTO: no projekta arhīva

Jaunieši ir pateicīgi saviem pedagogiem par projektu, kurā viņiem ir dota iespēja iepazīt cilvēkus ar speciālām vajadzībām, sabiedrības attieksmi pret viņiem gan Latvijā, gan Vācijā, kā arī attīstīt savu radošumu.